

Karel & Joop

praten na

Het is stil in de stallen, de diervverzorgers zijn naar huis en ook het werk van de onderzoekers zit er op voor vandaag. In de lange gang zijn in het schemerlicht nog de sporen te zien van het schrobben. De geur van de dieren is vermengd met die van vers zaagsel en zeep. Zacht klinkt het geluid van een radio die in de aangrenzende kamer staat te spelen. De verlichting in de stallen is net uitgegaan en geritsel verraadt de ratten die daardoor wakker geworden zijn.

‘Doe dan wat,’ zegt Joop, terwijl hij met zijn clicker klaar zit. ‘Huh’ Karel kijkt verstrooid op, ‘wat moet ik doen?’ ‘Dat zeg ik niet, dat moet je zelf uitvinden en als je het goed doet dan krijg je een klikje.’ ‘Oh, ben je aan het oefenen om als clickertrainer aan de slag te gaan. Dan heb je toch niet helemaal goed opgelet want ik mis de beloning.’ ‘Eh, die is al op’ geeft Joop licht blozend toe. ‘Dat dacht ik al, zelfbeheersing is niet een van jouw kernkwaliteiten. Maar wel leuk overigens dat de Biotechnische dagen zo inspirerend waren dat je nu zelf aan de slag gaat.’

‘Ben jij nog naar een workshop geweest op het congres?’ vraagt Jopie terwijl hij met de clicker klaar zit. ‘Jazeker, mij leek de workshop “Wat doe jij eigenlijk voor werk” wel interessant.’ ‘Huh,’ Joop krabt zich eens achter zijn oren. ‘Je weet toch wat voor werk ik doe, ik werk in een laboratorium.’ ‘Haha, dat is nou precies zo’n antwoord wat je kunt geven als je niet wilt zeggen dat je met proefdieren werkt.’

‘Ik werk niet met proefdieren, ik ben een proefdier.’ Jopie snapt er helemaal niets meer van. ‘Natuurlijk ben jij een proefdier, dat weet ik ook wel maar de witte jassen die in ons laboratorium werken zijn dat niet, dat zijn mensen die met proefdieren werken en dat is kennelijk iets waar je maar beter niet over kunt praten.’

‘Oké, een workshop dus over het praten over een beroep waar je beter niet over kunt praten, pfff dat is zo ingewikkeld dat ik snap dat jij deze wilde volgen.’

‘En wat heb je geleerd op de praatgroep om te praten over dat waar je niet over mag praten?’ ‘Eh’ Karel is even van zijn stuk gebracht, ‘tijd nemen om goed uit te leggen dat het welzijn van het proefdier uiterst serieus genomen wordt en dat er een prijs is voor alternatieven, nou ja dat soort dingen.’

»

‘En dat helpt?’ ‘Geen idee, niemand vraagt me ooit wat voor werk ik doe, jammer genoeg, maar ik vraag me meer af waarom het praten over proefdierwerk eigenlijk zo gevoelig ligt.’ ‘Ja, dat weet ik ook niet, misschien vinden ze ons wel zielig of zo.’ ‘Dat denk ik ook, maar volgens mij zijn wij helemaal niet zo zielig. Heb jij pijn, honger, dorst, stress of ander ongerief?’ Jopie denk na, ‘niet dat ik weet, of eh wacht eens, misschien dat ik me nog lekkerder zou voelen als ik wat meer snackjes zou krijgen, een iets grotere kooi zou fijn zijn en wat afleiding voor als ik mij verveel.’

‘Oké,’ geeft Karel toe, ‘er is natuurlijk altijd ruimte voor verbetering en er zijn proefdieren die het veel zwaarder hebben dan wij, maar is het nu zo slecht? Als je ons nu vergelijkt met bijvoorbeeld productiedieren, varkens, koeien, kippen, noem maar op. Dieren die je kunt eten, zal ik maar zeggen.’

‘Die zijn ook zielig,’ geeft Jopie, zijn belangstelling verliezend, onmiddellijk toe. ‘Dat is wel erg kort de bocht, maar ik denk dat er net als bij ons, verbeteringen mogelijk zijn. Maar je hebt gelijk, waarschijnlijk vinden de mensen die dieren net zo zielig als dat ze ons vinden. En het gekke is dat ze daar heel simpel iets tegen kunnen doen, door bijvoorbeeld geen vlees meer te eten en dat ze dat toch niet doen. Ze willen hun stukje vlees niet missen net zoals ze willen dat al die nare ziektes te behandelen zijn. Ze vinden het alleen niet fijn om te beseffen dat wij hiervoor ons leven moeten geven.’ ‘Nou,’ Jopie kijkt een beetje bedrukt, ‘dat vind ik ook het minst fijne deel van ons werk.’

‘En dat wegstoppen,’ gaat Karel onverstoort door, ‘is een beetje lastig als iemand heel enthousiast over zijn werk met proefdieren praat.’

‘Beetje hypocriet eigenlijk,’ vindt Jopie. ‘Ach zo werkt het menselijk brein nu eenmaal. Maar er is wat tegen te doen, want wanneer de witjassen gewoon volhouden en met enthousiasme en trots uitleggen wat voor werk ze doen en hoe het allemaal in zijn werk gaat dan zullen de mensen zich misschien minder ongemakkelijk voelen en zal het gesprek over proefdierwerk uit de taboesfeer komen,’ besluit Karel zijn betoog.

‘Dus, er over praten helpt, denk je?’ ‘Ja,’ knikt Karel, ‘dat denk ik wel’

‘Gelukkig is dat een van jouw kernkwaliteiten en gaan we nu weer clickeren.’ ‘Ja maar, je hebt alle beloningen opgegeten.’ ‘Het kan ook zonder, net als in de workshop...’

